

γυφτοχώραφο τό, Στερελλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ χωράφι.

Ἀγρός ἐξ ἀγόνου γῆς.

γυφτοχώρι τό, Κεφαλλ. Παξ. Πελοπ. (Γορτυν. Πάτρ.) κ.ά. — I. Βενιζ., Παροιμ.², 278. 147. γυφτουχώρ' Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν. κ.ά.) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ χωριό.

1) Χωρίον κατοικούμενον ὑπὸ Ἀθηγγάνων Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ. Φωκ.) κ.ά. 2) Χωρίον μικρὸν καὶ ἄθλιον κατοικούμενον ὑπὸ ἀγροίκων Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κεφαλλ. Παξ. Πελοπ. (Γορτυν. Πάτρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Φθιώτ. Φωκ.) — I. Βενιζ. Παροιμ.², 278. 147.: *Ξέρ'ς τί γυφτουχώρ' τ' κιαρατὰ εἶνι αὐτό!* Αἰτωλ. || Παροιμ. *Ὡς τὸ γυφτοχώρι πάσπαλη δὲ βρίσκεται* (ἀνύπαρκτος ἢ πολυτέλεια εἰς τοὺς ἐνδεεῖς) Πάτρ. *Ὡς τὸ γυφτοχώρι πάσπαλη δὲ γίνεται* (λόγω ἐλλείψεως ἀλευρομύλων συνών. μετὴν προηγουμ.) Γορτυν. Ἡ παροιμ. κ.ά.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γυφτοχώρι* Ἰθάκ. Κεφαλλ. *Γυφτουχώρ'* Στερελλ. (Φθιώτ.)

γυφτοψάλιδο τό, Εὐβ. (Καρυστ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ ψαλίδι.

Ψάλις κατασκευαζομένη ὑπὸ σιδηρουργῶν, γύφτων διὰ τὴν κουράν τῶν αἰγοπροβάτων. Συνών. *γιδόψαλιδο*, *προβατοψάλιδο*, *τραγοψάλιδο*.

γυφτόψαρο τό, ἑνιαχ. γυφτόψαρου Θεσσ. (Γερακάρ. Καρποχώρ. Μεγαλόβρ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύφτος καὶ ψάρι.

1) Ὁ ἰχθύς τῶν γλυκέων ὑδάτων *Tinca tinca* Θεσσ. (Καρποχώρ.) Συνών. γύφτος, **A9**, *λασπόψαρο*, *μαυρόψαρο*, *χευσόψαρο*. 2) Ὁ γυρῖνος τῶν βατράχων Θεσσ. (Γερακάρ. Μεγαλόβρ.)

γυψαρεῖο τό, Θάσ. Μακεδ. (Καβάλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύψος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αρεῖο.

Τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχει ὀρυχεῖον γύψου ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γυψαρεῖο* Θάσ.

γυψάρι τό, Πελοπ. (Λεῶκτρ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὐσ. γύψος.

Δοχεῖον ἐκ μολύβδου χρησιμοποιοῦμενον πρὸς πόσιν οἴνου. Συνών. γύψος **3**.

γύψαρος ὁ, Κύπρ. ὕψαρος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύψος διὰ τῆς μεγεθ. καταλ. -αρος.

Πέτωμα γύψου. Συνών. *γυψογιῆ*, *γυψόπετρα*, γύψος **1**.

γυψένιος ἐπίθ. ἑνιαχ. ὕψένιος Ἰων. (Βουρλ.) ὕψένιους Σάμ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γύψος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ένιος.

Ὁ ἐκ γύψου κατασκευασμένος ἐνθ' ἄν.: Ὑψένιου ἄγαλμα Σάμ.

γύψινος ἐπίθ. σύνθηθ. ὕψινος Θήρ. Κέρκ. Παξ. κ.ά. ὕψινος Πάτρ. Ρόδ. κ.ά.

Τὸ Βυζαντ. ἐπίθ. γύψινος.

Ὁ ἐκ γύψου κατασκευασμένος σύνθηθ.: *Γύψινη διακόσμηση σύνθηθ.* Ἀγόρασα τοῦ παιδιοῦ ἕνα πετειναράκι γύψινο Σῦρ. (Ερμούπ.) Πῆρε μιά ὕψην κούκλα Πάτρ.

γυψόβραχος ὁ, ἀμάρτ. ὕψόβραχος Θεσσ. (Τρίκερ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γύψος καὶ βράχος.

Πέτωμα γύψου, τόπος πλήρης πετρωμάτων γύψου: *Τῶδουσαν μὲ τσάπα νὰ σκάψ' οὐ τόπους ἦταν ὕψόβραχους* (ἐκ διηγῆς.)

γυψογιῆ ἡ, Κύπρ. ὕψογιῆ Κάρπ. Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύψος καὶ γιῆ.

Ἐδαφος γυψῶδες, πέτρα περιέχουσα γύψον ἐνθ' ἄν.

γυψόπετρα ἡ, ἀμάρτ., ὕψόπετρα Κάρπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γύψος καὶ πέτρα.

Πέτρα περιέχουσα κρυστάλλους γύψου. Συνών. βλ. εἰς λ. γύψαρος.

γύψος ὁ, λόγ. σύνθηθ. γύψους Εὐβ. (Ἀγία Ἀνν.) Μ. Ἀσία (Κυδων.) Στερελλ. (Ἀχιν. κ.ά.) ὕψος Βιθυν. (Κίος) Δαρδαν. (Λάμψακ.) Ἑρεικ. Ζάκ. (Κερ.) Ἡπ. (Ἰωάνν.) Θήρ. Ἰθάκ. Ἰων. (Βουρλ.) Κάρπ. Κάσ. Κέρκ. (Κασσιόπ. κ.ά.) Κεφαλλ. Κρήτ. (Κίσ. Σητ. Σφακ. κ.ά.) Κύθηρ. Κύθν. Κύπρ. Κῶς Λέσβ. Παξ. Πάρ. Πελοπ. (Βούρβουρ. Γαργαλ. Κοπαν. Κορινθ. Λακων. Λάστ. Οἰν. κ.ά.) Ρόδ. Σκῦρ. Χάλκ. ὕψους Λυκ. (Λιβύσσ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βελβ. Γήλοφ. Δασοχώρ. Δεσκάτ.) Μ. Ἀσία (Κυδων.) ὕψος Τσακων. δύψος Ρόδ. νύψος Λυκ. (Λιβύσσ.) Μέγαρ. Μεγίστ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γύψος.

1) Τὸ ὀρυκτὸν ἔνυδρον θεικὸν ἀσβέστιον σύνθηθ. καὶ Τσακων.: *Ἐσσυβάτισεν δὲν δοῖχοι μετὸν ὕψο Ρόδ.* Τὸ σπῖτι ἔχει *δαβάνι* ἀπὸ ὕψο καωμένο Παξ. Τὸ κρασί αὐτὸ ἔχει ὕψο μέσα αὐτόθ. Ὁ ὕψος κατακαθίζει δὴν *δρυγιὰ* καὶ δὲν ἀνεβολάζει τὸ κρασί (*δρυγιὰ* = κατακάθια κρασιοῦ, ἀνεβολάζει = θολώνει) Κύθν. Ζύμου τὸν ὕψο τῶν κλεῖε τὰ ἡραῖα (ζύμωσε τὸν γύψον καὶ κλεῖσε τὴν χαραμάδα) Τσακων. Τὸν ὕψο *ν'* εἶνι θέντε γιὰ τὸ τζάκι (τὸν γύψο τὸν θέλουν γιὰ τὸ τζάκι) αὐτόθ. Μετὸν ὕψο *χορίαμε* τ'ς ἀγρονίστρες (= τὸν παρὰ τὴν ἐστίναν χώρον) Κέρκ. (Κασσιόπ.) || Ἄσμ.

Μιᾶς ἐκκλησιᾶς ἐν δὲ τρουλ-λὶν πουπάνω μετὸν ὕψον, πολλοὶ μετ' συνεβάλασι ποὺ λῶον σου νὰ λείψω

Κύπρ. β) Ὁ γύψινος ἐπίδεσμος διὰ τοῦ ὁποῖου ἐπιδένουν μέλος τοῦ σώματος, χεῖρα, πόδα κ.ά., τὸ ὁποῖον ὑπέστη κάταγμα ἢ ἐξάρθρωσιν, διὰ νὰ μείνῃ ἀκίνητον σύνθηθ.: *Ἐσπασε τὸ χέρι του καὶ θὰ τοῦ τὸ βάλλον'ς τὸ γύψο γιὰ κανένα μῆνα σύνθηθ.* *Ἐσπασε τὰ ποδάκια του καὶ τοῦ τὰ βάλανε'ς τὸν ὕψο Πελοπ.* (Γαργαλ.) 2) Ἡ ἀλοιφή μετὴν ὁποῖαν χρίουν τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν πηλίνων δοχείων Πελοπ. (Κορινθ.): *Τὴ βίκα τὴν ἀλείβουμε μέσα μετ' ὕψο.* 3) Δοχεῖον ἐκ μολύβδου χωρητικότητος μιᾶς περίπου ὁκάς χρησιμοποιοῦμενον παλαιότερον δι' οἶνον Πελοπ. (Βούρβουρ. Γορτυν. Λακων. Οἰν.) Τσακων. Συνών. *κρονηρεῖ*.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γύψος* Ἰθάκ. Κύπρ. Μῆλ. *Δύψος* Ρόδ. Ὡς τὸν ὕψο Κέρκ. (Συναρᾶδ.) Κρήτ. Ὡς τὸν ὕψο Στερελλ. (Ἀκαρναν.) *Γύψο* ἡ, Κύπρ. Ὑψοί οἱ, Κάσ. Ρόδ. Τοῦ ὕψο τὰ *Πεζ-ζούλ-λῖα* Κάλυμν.

γύψωμα τό, ἑνιαχ. ὕψωμα Ὁθων.

Ἐκ τοῦ ρ. γυψώνω.

1) Ἡ διὰ γύψου ἐπάλειψις ἐνθ' ἄν. 2) Ὁ γύψος **1β**, ἐνθ' ἄν.: *Δὲ βορεῖ νὰ κινήσῃ τὸ χέρι του, ἔχει ὕψωμα Ὁθων.*

